

Huvudman

Haninge kommun
haningekommun@haninge.se

Beslut

Datum 2025-02-04

Dnr. SI 2024:6155

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av Riksäpplet, anpassad gymnasieskola i Haninge kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Haninge kommun att senast den **6 maj 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skolenhet. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Haninge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart och får inte överklagas (26 kap. 10 § samt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen).

Haninge kommun ska vidta följande åtgärder

Skolenhet

1. Se till att verksamheten vid Riksäpplet, anpassad gymnasieskola, organiseras i en eller flera skolenheter som överensstämmer med skollagens krav (1 kap. 3 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser frånvaro, anmälan om kränkande behandling och forum för samråd med elever.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2024:6155) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Riksäpplets, anpassad gymnasieskola, i Haninge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Riksäpplets, anpassad gymnasieskola, följer gällande bestämmelser om frånvaro, anmälan om kränkande behandling, forum för samråd med elever och skolenhet.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 10 och 11 december 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat kränkingsanmälningar och rutiner gällande anmälan om kränkande bundling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Skolenhet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I Skolverkets skolenhetsregister uppges att Riksäpplet är en skolenhet.

Av inhämtad dokumentation framgår att Riksäpplets, anpassad gymnasieskola, är uppdelad på två skolbyggnader; Marinens väg 30 där elever som går anpassad gymnasieskola med inriktning nationella program har undervisning och Eskilsvägen 10 där elever som går anpassad gymnasieskola individuellt program har undervisning. På Marinens väg 30 finns även skolans yrkesintroduktion och individuella programalternativ. Skollokaler ligger cirka 1,3 kilometer från varandra. Informationen bekräftas i intervjuer med elever, lärare och rektorn.

Rektorn uppger i intervju bland annat följande. Den anpassade gymnasieskolan ligger på två platser men eleverna behöver inte åka mellan lokalerna. Det har dock under höstens byggts en hemkunskapssal på Eskilsvägen som kommer att nyttjas av eleverna på de nationella programmen. Lärare som delar sin tid mellan nationella och individuella programmet på den anpassade gymnasieskolan arbetar heldagar i

respektive lokal och behöver inte åka mellan dem dagligen. Biträdande rektor åker dagligen mellan lokalerna.

Vidare framgår i intervju med rektorn att samtliga elever tidigare var samlade i en lokal. Det individuella programmet på den anpassade gymnasieskolan flyttades till lokalerna på Eskilsvägen 10 för omkring tre år sedan. Planen är enligt rektorn att alla elever ska vara samlade i ett campus på Eskilsvägen. Rektorn uppger att det finns olika tidsplaner för när detta ska aktualiseras. Enligt en tidsplan ska arbetet med att samla alla elever vara färdigt om ett och ett halvt år och enligt en tidsplan ska arbetet vara färdigt om två och ett halvt år.

Rättslig reglering

Med skolenhet avses av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad (1 kap. 3 § skollagen).

Av förarbetena framgår att det med begreppet skolenhet avses de fysiska byggnaderna, lokalerna och utrymmena där huvudmannen bedriver sin verksamhet. För att flera byggnader ska anses tillhöra samma skolenhet krävs att de ligger någorlunda nära varandra och på ett naturligt sätt hör ihop. Byggnaderna i en skolenhet ingår också i samma administrativa enhet. Även verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad, men som är nära knuten till enheten omfattas av begreppet skolenhet. Här avses till exempel skolgårdar samt idrottsplatser i nära anslutning till skolans byggnader (prop. 2009/10:165 s. 633).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att Haninge kommun inte organiserar skolverksamheten i skolenheter som överensstämmer med författningarnas krav. Av utredningen framgår att skolverksamheten vid Riksäpplets, anpassad gymnasieskola, bedrivs i två skolbyggnader som inte ligger nära varandra. Enligt skollagen är en skolenhet en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra. Riksäpplet, anpassad gymnasieskola, är därmed inte *en* skolenhet utifrån skollagens definition.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Haninge kommuns verksamhet vid Riksäpplet, anpassad gymnasieskola, uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skolenhet. Det finns därför skäl att förelägga Haninge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att vårdnadshavare informeras samma dag när en elev är frånvarande utan giltigt skäl. Lärarna och rektorn uppger att det i nuläget inte finns elever som har upprepad eller längre frånvaro av annat än medicinska skäl på den anpassade gymnasieskolan. Representanter för elevhälsan och rektorn uppger att det inte finns någon pågående utredning gällande frånvaro i dagsläget. Representanter för elevhälsan uppger att skolan har en "trappa" för när frånvaro ska utredas och elevhälsoteamet är inkopplade när utredningar genomförs.

Rättslig reglering

Om en elev i anpassade gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (18 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att personal på skolan anmäler om en elev upplevt sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Av intervjuer med elever och lärare framgår att det sällan sker kränkningar på den anpassade gymnasieskolan. Det har enligt rektorn gjorts en kränkingsanmälan på den anpassade gymnasieskolan under år 2024. Det finns rutiner för hur kränkingsanmälan ska göras.

Rättslig reglering

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Forum för samråd med elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjun med lärare framgår att eleverna som går på den anpassade gymnasieskolans nationella program regelbundet har klassråd och någon eller några elever är med på skolkonferensen tre gånger per termin. Eleverna har även mentorstid där de har möjlighet att tycka till. Vidare framgår av intervjun med lärarna att elever som går på den anpassade gymnasieskolans individuella program kan ha svårt att kommunicera, då försöker lärarna att förstå intressen och arbeta utifrån det. I några klasser på det individuella programmet genomförs samlingar med demokratiska omröstningar där eleverna får föra fram önskemål. Det sker även elevråd i några av klasserna på det individuella programmet i början av terminerna.

Rättslig reglering

Det ska vid varje skolenhet finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna. Inom ramen för ett eller flera sådana forum ska eleverna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter

innan beslut fattas. Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd och för att informations- och samrådsskyldigheten fullgörs (4 kap. 13 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Joakim Öberg.

Utredaren Clara Sjösten har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Richard Plym medverkat.